

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplannen buitengebied Apeldoorn

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

2 april 2012 / rapportnummer 2519-75

1. Oordeel over het MER

De gemeente Apeldoorn heeft het voornemen voor haar buitengebied vijf nieuwe bestemmingsplannen¹ vast te stellen. Vanwege de nabijheid van Natura 2000-gebieden en omdat de bestemmingsplannen kaderstellend zijn voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten wordt een m.e.r.-procedure doorlopen. De gemeenteraad van Apeldoorn is daarvoor het bevoegd gezag.

Het MER geeft een goed inzicht in de ontwikkelingsmogelijkheden die de bestemmingsplannen moeten gaan bieden voor veehouderijen en recreatie. Ook is de milieuruimte voor de gemeente als geheel goed in kaart gebracht. Uit de notitie "vertaling MER in standaard regels"² valt op te maken dat de resultaten uit het MER een belangrijke rol zullen spelen bij de vaststelling van de definitieve bestemmingsplannen, inclusief de daarin opgenomen regels.

De Commissie³ signaleert bij de toetsing van het MER en de Passende beoordeling een aantal tekortkomingen, die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over de afzonderlijke bestemmingsplannen. De (ontwerp) bestemmingsplannen zelf hebben nog niet ter visie gelegen. De Commissie adviseert de ontbrekende informatie per bestemmingsplan aan te vullen voordat het definitieve besluit over het betreffende plan wordt genomen.

De milieuinformatie in het MER heeft vooral betrekking op het plangebied als geheel. Omdat er vijf afzonderlijke bestemmingsplannen worden vastgesteld dient het MER de specifieke milieuinformatie per bestemmingsplan te bevatten. De milieuvraagstukken blijken ook per deelgebied te verschillen. Dat vraagt om een nadere beschouwing van effecten en mogelijke maatregelen of alternatieven om deze effecten te kunnen sturen. Het MER en de Passende beoordeling maken namelijk niet duidelijk of en hoe kan worden uitgesloten dat de ontwikkelingen waarvoor deze bestemmingsplannen ruimte zullen bieden leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden Veluwe en Landgoederen Brummen.

In het volgende hoofdstuk geeft de Commissie een toelichting op het oordeel en doet zij aanbevelingen voor het vervolgproces.

---

¹ De betreffende bestemmingsplannen zijn: Noord-Oost, Het Woud, Buitengebied Beekbergen-Loenen, Agrarische Enclave Uddel en Wenum Wiesel.

² Vertaling MER buitengebied Apeldoorn in standaard regels landelijk gebied, notitie d.d. 26 januari 2012.

³ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

2. Toelichting op het oordeel en aanbevelingen voor het vervolgproces

2.1 Deelgebieden en besluitvorming

Het MER is opgesteld ter ondersteuning van de besluitvorming over vijf afzonderlijke bestemmingsplannen. Het MER geeft voor het totale plangebied informatie en is niet gedetailleerd uitgewerkt per deelgebied. In hoofdstuk 9 (tabel 41) is een summier overzicht van de milieueffecten per deelgebied opgenomen. De Commissie constateert dat uit het MER niet duidelijk wordt op basis van welke criteria dit overzicht tot stand is gekomen. Hoewel summier, geeft het gepresenteerde overzicht een eerste indicatie dat er per deelgebied verschillen zijn in de te verwachten effecten. Zo geeft de tabel aan dat er voor het aspect natuur 'veel effect' te verwachten is in het deelgebied Agrarische enclave Uddel en 'beperkt effect' in het deelgebied Wenum-Wiesel.

De Commissie is van mening dat inzicht in de daadwerkelijk te verwachten effecten en mogelijke mitigerende maatregelen per deelgebied essentieel is voor de besluitvorming over de verschillende bestemmingsplannen. De tabel (hoofdstuk 9) dient daartoe nader onderbouwd te worden.

De Commissie adviseert om het MER, voorafgaand aan besluitvorming over ieder afzonderlijk bestemmingsplan, aan te vullen met een nadere uitwerking per deelgebied om zo deelgebiedspecifieke kansen en knelpunten te identificeren.

2.2 Alternatieven

In het MER zijn de toekomstige ontwikkelingen met mogelijk omvangrijke milieueffecten voor de gemeente als totaal goed in beeld gebracht. Het MER noemt de ontwikkelingen in veehouderij en recreatie als meest relevant voor de milieueffecten. Het MER concludeert verder dat de bestemmingsplannen meer ontwikkelingsmogelijkheden bieden voor veehouderijen en recreatie dan de beschikbare milieuruimte.

Het MER laat zien dat knelpunten zich met name voordoen in reeds overbelaste situaties rond de agrarische enclave Uddel (veehouderij) en bij (dag)recreatie in het buitengebied Beekbergen-Loenen. De ontwikkelingsruimte wordt voor veehouderijen met name beperkt door de overbelasting door stikstof en door de geurbelasting en voor recreatie door verstoring. Een van de aanbevelingen in het MER is om de ontwikkelruimte voor veehouderij ruimtelijk te differentiëren.⁴ De Commissie geeft in overweging om deze differentiatie ook bij de ontwikkelingen in de recreatie toe te passen.

---

⁴ Paragraaf 9.3 Conclusies en aanbevelingen, pagina 134.

Ondanks bovengenoemde constatering en aanbevelingen over de ontwikkelruimte voor veehouderij en recreatie zijn in het MER geen alternatieven opgenomen die uitgaan van ruimtelijke differentiatie en/of zoning. Uit het MER wordt niet duidelijk of en hoe kan worden uitgesloten dat ontwikkelingen waarvoor de bestemmingsplannen ruimte gaan bieden zullen leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden. Dit geldt met name voor de ontwikkelingen in de Agrarische Enclave Uddel (veehouderij) en het deelgebied Beekbergen-Loenen (recreatie).

Beleidskader stikstof

In het MER is de Provinciale verordening stikstof en Natura 2000 Gelderland⁵ als uitgangspunt genomen. De Commissie constateert dat in algemene zin is uitgegaan van een milieu-gebruiksruimte gebaseerd op een drempelwaarde van 0,5 % van de kritische depositiewaarden. Echter wanneer bedrijven minder dan deze drempelwaarde groeien (bijvoorbeeld 0,4%) hoeven ze geen gebruik te maken van de provinciale salderingsbank. Hierdoor is een toename van stikstofemissies en -deposities op Natura 2000-gebieden met alleen toepassen van de provinciale verordening niet automatisch voorkomen. Verder zijn er in de stikstofverordening voor bepaalde categorieën rundveebedrijven uitzonderingen en aanvullende vereisten vastgesteld. Het MER maakt niet inzichtelijk hoe voorkomen wordt dat natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden worden aangetast. Uit de Natuurbeschermingswet 1998 volgt dat een plan alleen mag worden vastgesteld als de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets⁶ met succes wordt doorlopen.

De Commissie adviseert om bij besluitvorming over ieder afzonderlijk bestemmingsplan nader te onderbouwen hoe kan worden uitgesloten dat de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden worden aangetast en daarbij voorzover nodig mitigerende maatregelen of alternatieven te formuleren.

---

⁵ De Commissie wijst erop dat het rechtsgeldig kunnen toepassen van deze verordening nog met onzekerheden is omgeven omdat rechtelijke uitspraken over de toepasbaarheid van deze verordening nog ontbreken. Dit is met name van belang voor ontwikkelingsmogelijkheden van de bestemmingsplannen die strijdig zijn met de Natuurbeschermingswet.

⁶ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? Inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Apeldoorn.

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Apeldoorn.

Besluit: vaststellen bestemmingsplannen buitengebied Apeldoorn.

Categorie Besluit m.e.r. (zoals geldend tot 1 april 2011):

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C14, D14;

plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling.

Activiteit: De bestemmingsplannen zijn kaderstellend voor de uitbreiding van veehouderijbedrijven in het buitengebied van de gemeente Apeldoorn.

Bijzonderheden: Kennisgeving en terinzagelegging van het MER heeft bij het uitbrengen van het toetsingsadvies nog niet plaatsgevonden. De Commissie heeft daarom geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Apeldoorns Stadsblad van: 16 februari 2011

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 17 februari tot 18 maart 2011

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 18 februari 2011

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 3 mei 2011

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 17 januari 2012

toetsingsadvies uitgebracht: 2 april 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ing. C.L. Eenkema

dhr. mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

dhr. ing. H.J.M. Hendriks

dhr. drs. S.R.J. Jansen

dhr. D. Spel (secretaris)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het

MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- (2519-50) MER bestemmingsplannen buitengebied Gemeente Apeldoorn, Arcadis, 075710780.B – definitief, 18 oktober 2011.
- (2519-51) Toelichting vertaling MER buitengebied Apeldoorn in standaardregels landelijk gebied, gemeente Apeldoorn, 26 januari 2012.
- (2519-52) Rapport Bestemmingsplan Standaard Landelijk gebied, gemeente Apeldoorn, 4 januari 2011.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Bestemmingsplannen buitengebied Apeldoorn

ISBN: 978-90-421-3475-1

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht
T 030 - 234 76 66
F 030 - 233 12 95
E mer@eia.nl
w www.commissiemer.nl

